

Т. І. ПАУСТОВСЬКА, канд. економ. наук, доц. Криворізький національний університет
Ю. В. ЯКОВЕНКО, Криворізький економічний інститут

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ: ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Головною причиною виникнення сучасних глобальних проблем є зростання масштабів людської перетворювальної діяльності до рівня загальнопланетних процесів. Існує дуже багато класифікацій глобальних проблем сучасності, підсумовуючи які можна звести до наступних основних: 1) криза насильства і загроза насильства, що тепер проявляється у загрозі міжнародного тероризму; 2) криза зубожіння і загроза бідності; 3) криза відторгнення окремих осіб та соціальних груп і загроза загального придушення прав людини; 4) криза навколишнього середовища і загроза локального порушення екологічного балансу; 5) ядерна загроза та знищення цивілізації; 6) проблему вичерпання природних ресурсів, зокрема енергетичних; 7) продовольчу проблему, тобто проблему забезпечення продовольством населення Землі, яке постійно зростає; 8) демографічну проблему, тобто проблему відтворення та міграції населення, формування його освітнього потенціалу, працевлаштування; 9) проблему охорони здоров'я; 10) проблему використання космосу і Світового океану в мирних цілях.

Сучасний світ розуміє, що глобальні проблеми виникли за активної участі людей минулих поколінь, які прагнули багатства, лідерства та перспектив для майбутнього. Разом з прогресом, світ отримав і глобальні проблеми, які з часом примножуються. На думку багатьох вчених, ще однією важливою причиною зростання глобальних проблем, став інтенсивний розвиток науково-технічного прогресу, наслідки якого проявилися буквально у всіх сферах життя. Неймовірно зросли наукові, технічні і технологічні можливості людини, які дозволили їй розщепити атомне ядро, створити ядерну, хімічну і бактеріологічну зброю, що призвело до порушення у світі геополітичної рівноваги та стабільності. Зрозуміло, що глобальні проблеми неможливо вирішити швидко на рівні окремих країн. Потрібен єдиний міжнародний механізм їх розв'язання і регулювання, визначення міжнародних правових та економічних норм. Для цього людство має в розпорядженні достатні ті ж самі науково-технічні і матеріальні досягнення та напрацьовані відповідні форми. Більше того, саме сотні мільйонів юнаків і дівчат усього світу мають присвятити себе боротьбі за збереження життя на нашій планеті. Оскільки, молодь є майбутнє держави, тому від її діяльності залежить подальший розвиток нинішнього суспільства, а також майбутніх поколінь. Тому молодь повинна усвідомити, що необхідно впроваджувати: нові концептуальні підходи до розуміння перспектив розвитку людства; синтез, взаємозбагачення і доповнення стратегій і програм розвитку світового співтовариства, які висуваються різними країнами, науковими школами тощо; перегляд і перебудова системи міжнародних відносин на засадах загальнолюдських цінностей, пріоритетності розвитку творчого потенціалу людської особистості; формування нового світопорядку, створення єдиного механізму регулювання на глобальному рівні, міжнародних процедур і механізмів, які відповідають потребам забезпечення гідного майбутнього людства; об'єднання зусиль і ресурсів людства на основі усвідомлення важливості та невідкладності розв'язання глобальних проблем, єдності інтересів і спільної відповідальності перед майбутніми поколіннями. Загалом глобальні проблеми вимагають нового рівня міжнародної інтеграції, діяльності громадських організацій, політичних партій. Щодо останнього, то значна кількість політиків і експертів сходяться на тому, що існуюча політика регулювання процесів глобалізації та породжених ними проблем не відповідає вимогам нового політичного мислення. Особливо це стало невідкладним сьогодні, коли в світі з'явилися проблеми порушення суверенності, територіальної цілісності і втручання військових Росії на нашу та інші території, поява сотень тисяч біженців по всьому світу, почастішання терористичних атак у країнах, де давно існує благополучне і мирне життя. У зв'язку з цим, потрібен більш досконалий або зовсім новий єдиний міжнародний механізм їх розв'язання і регулювання, визначення міжнародних правових та економічних норм цього регулювання, мобілізація ресурсів усіх країн світу, особливо високоіндустріальних, які часто виступають гарантами безпеки інших країн, в тому числі і України, мають величезний політичний та економічний вплив на держави, що є порушниками спокою і миру сучасного світового суспільства.